

Okrogla miza Problematika zaposlovanja tujcev – kako najhitreje do delovne sile

Ravne na Koroškem, 22.11.2018

Na okrogli mizi smo izpostavili problem pomanjkanja ustrezne delovne sile v Sloveniji, kar vse več delodajalcev sili k iskanju kadra izven naših meja, tako med državljani Evropske unije kot tudi državljani tretjih držav. Manjši delodajalci že tako težje iščejo in zaposlujejo novo delovno silo, saj nimajo ustreznih služb, ki bi se ukvarjale s kadrovanjem, podjetnik po navadi opravlja večino poslovnih funkcij sam. Prav tako zaradi same narave dela mali obrtniki in podjetniki, ki opravljajo storitveno dejavnost, pogrešajo večjo fleksibilnost pri zaposlovanju delovne sile, še večji izziv pa predstavlja zaposlovanje tujcev, saj so postopki predolgi, včasih trajajo več mesecev. Ravno zaradi dolgih in kompliciranih postopkov se veliko malih delodajalcev sploh ne odloči zaposlovati tujce.

Najprej je ga. Neža Sevcnikar iz ZRSZ predstavila mrežo EURES in možnosti zaposlovanja delavcev iz držav članic EU. Na EURES-u pomagajo delodajalcem poiskati motivirane osebe s pravim znanjem in delovnimi izkušnjami, informirajo in svetujejo pri čezmejnem zaposlovanju in pri navezovanju stikov s pristojnimi ustanovami. Predstavila je portal EURES, kjer lahko delodajalci sami iščejo delavce, lahko se pa za pomoč pri iskanju kadra na raznih zaposlitvenih sejmih obrnejo tudi na svetovalce EURES, ki bodo prvo izbiro kandidatov opravili namesto delodajalca. Opomnila je tudi na e-zaposlitvene sejme, ki so sektorsko naravnani. Naslednji tak bo v februarju 2018 za sektor gostinstva. Na tem e-zaposlitvenem sejmu se lahko delodajalci on-line pogovarjajo s kandidati, že 14 dni pred sejmom pa si lahko medsebojno izmenjata vprašanja po elektronski pošti.

Ga. Romana Gradišnik iz ZRSZ je predstavila zaposlovanje tujcev, poudarek je dala predvsem na državljane BIH. Opozorila je na najpogostejše napake, ki postopke še podaljšujejo: velik problem je pri kosovskih diplomah o izobrazbi, ker je večina ponarejenih; taksa mora biti plačana pred vložitvijo vloge; dane vloge za poklice, za katerega delodajalec nima podlage; ko tujca zaposluje s.p. brez zaposlene osebe, pa je sam samozaposlen (zavarovanje na podlagi s.p.), naj vloži priloži tudi kopijo svojega M1 obrazca; poravnani morajo biti vsi davki in prispevki, ne samo na dan oddaje vloge; paziti je treba na pogoje, ki so navedeni na PDM-KTD.

Načelnica Upravne enote ga.Vlasta Božnik je predstavila delo oddelka za tujce in poudarila, da se je število vlog v primerjavi z enakim obdobjem leta 2017 povečalo za 74%, kljub temu pa se na oddelku trudijo čim prej rešiti vloge. Na UE Ravne je tako povprečen čas izdaje enotnega dovoljenja 27 dni. Tudi iz UE so opozorili na verodostojne listine, za Kosovo se strogo zahteva pečat apostile. Prav tako mora biti na vlogi navedeno bivališče, kjer bo tujec bival in ne naslov podjetja. Na UE lahko preverjajo tudi zlorabe bivanj, v kolikor se vzpostavi sum o primernosti bivališča.

Prisotni podjetniki so opozorili predvsem na nerazumno dolge postopke od oddaje vloge do izdaje dovoljenja, saj lahko postopki trajajo tudi do 6 mesecev, kar je pa nedopustno. Prav tako dolgotrajni in zapleteni postopki marsikoga odvrta od zaposlovanja tujcev. Opozorili so tudi na agencije, ki posredujejo tujce drugim delodajalcem. Ali jih kdo sploh preverja, če imajo urejena vsa dovoljenja, ker na koncu pa odgovarja delodajalec, ki najema tujce preko takšne agencije. Predstavnica ZRSZ je povedala, da je tudi ZRSZ postal pozoren na take agencije in so jih začeli preverjat, vsa delodajalec pa lahko sam preveri agencijo, če so vpisani v ustrezne registre. Podjetnike je tudi opozorila na možnost poskusnega dela, ki za delavce BIH ne sme biti daljši od treh mesecev. Če podjetnik z delavcem ni zadovoljen, potem mu lahko prekine delovno razmerje v času poskusnega dela, tujcu pa se delovno dovoljenje odvzame.

Na koncu smo še izpostavili ali bi na skrajšanje postopka vplivalo, da bi potekala korespondenca med sekretarko na zbornici in svetovalko na UE ali ZRSZ, v primerih ko je potrebno dopolnjevati vloge, predvsem za tiste člane OÖZ Ravne na Koroškem, ki niso najbolj vešč vse potrebne papirologije. To se je predstavnikom ZRSZ in UE zdelo primerno, zato smo se dogovorili, da bomo v bodoče tako sodelovali.

j.š.